

4. Novičnik projekta WIKIAlps, junij 2014

Dragi bralci, vabimo vas k prebiranju četrtega novičnika projekta WIKIAlps. V njem predstavljamo rezultate dveh mednarodnih delavnic, ki sta maja letos potekali v Innsbrucku in Courmayeurju. Uživajte v branju!
Partnerji projekta WIKIAlps

Mednarodni delavnici WIKIAlps:

V okviru projekta WIKIAlps sta bili izvedeni dve mednarodni delavnici. Prva delavnica za deležnike z vzhodnega območja Alp je bila organizirana 6. maja v avstrijskem Innsbrucku. Druga, za deležnike z zahodnega območja Alp, pa je potekala 28. maja v italijanskem Courmayeurju.

NAMEN, ORGANIZACIJA in UDELEŽENCI:

Namen delavnic je bil pripomoči k razumevanju glavnih mednarodnih vprašanj prostorskega razvoja na območju Alp, s katerimi se soočajo države in regije, ter javna predstavitev projekta WIKIAlps in spletne enciklopedije WIKIAlps.

Obe delavnici sta bili strukturirani na enak način. Ekipe WIKIAlps je najprej imela uvodno predstavitev, nato pa so dopoldne in popoldne partnerji projekta WIKIAlps moderirali izredno plodne razprave med prisotnimi deležniki, ki so bili razporejeni v majhne skupine. V razpravi so udeleženci predstavili svoja mnenja in izkušnje v zvezi s prostorskim načrtovanjem in razvojem v svojih regijah in ostalih območjih.

Obeh mednarodnih delavnic se je udeležilo 34 deležnikov. Na delavnici v Innsbrucku je bilo prisotnih 14 udeležencev iz Avstrije, Nemčije, Italije in Švice, na delavnici v Courmayeurju pa 22 udeležencev iz Francije, Italije in Švice. Udeleženci so bili z raznolikih področij – od regionalnih razvojnih strokovnjakov prek predstavnikov različnih javnih organov, do raziskovalcev, nekateri z več in drugi z manj izkušenj pri delovanju projektov v programu območja Alp. Vsem je bilo skupno zanimanje, kako podpreti mednarodni prostorski razvoj na območju Alp.

REZULTATI:

V nadaljevanju povzemamo nekaj rezultatov skupinskih razprav med deležniki, ki so sodelovali v delavnicah v Innsbrucku in Courmayeurju.

VSEBINA:

Mednarodni delavnici projekta WIKIAlps:
Namen, organizacija & deleženci.....1

REZULTATI:

1. Kaj se dogaja s prostorskim razvojem na območju Alp? POZITIVNI in NEGATIVNI PRIMERI iz različnih regij.....2
2. Kakšno je zaznavanje meja na območju Alp?.....3
3. Kdo so ustrezni KLJUČNI IGRALCI v prostorskem razvoju na območju Alp?.....3
4. MEDNARODNE POTREBE na področju prostorskega razvoja na območju Alp:.....3
5. WIKIAlps – odzivi in prvi vtisi.....4

Kako lahko prispevam k spletni enciklopediji WIKIAlps.....4

1. Kaj se dogaja s prostorskim razvojem na območju Alp? POZITIVNI in NEGATIVNI PRIMERI iz različnih regij

Pozitivni primeri:

- Dober primer osredotočanja na trajnostni turizem in promocijo visoko kakovostnih kmetijskih proizvodov predstavlja **strategija Tirolske**. Z njeno pomočjo so njihovi kmetijski proizvodi na trgu bolj priznani, potrošniki pa so zanje pripravljene plačati višje cene. Kmetje imajo od tega veliko koristi, saj za razliko od kmetov v drugih regijah, z njimi dosegajo višje cene.
- **Dolina Rena** je dober primer medobčinskega sodelovanja, kjer se lahko pohvalijo s številnimi spodbudami na področju trajnostne obnove in gradnje javnih zgradb.
- Nova **zvezna regionalna politika v Švici** si prizadeva za zmanjšanje gospodarske razdrobljenosti in za večjo podporo policentričnemu razvoju. Konfederalna oblast podpira zgolj tiste Interreg projekte, ki so usklajeni z novo politiko, usmerjeno v inovacije in ekonomsko ter območno konkurenčnost. Projekti s področja kulture so tako na primer upravičeni le do sredstev z naslova kantonalnih, ne pa tudi konfederalnih oblasti.
- **Espace Mont-Blanc** je dober in skoraj edini primer čezmejnega sodelovanja med petintridesetimi občinami (najmanjše teritorialne enote) iz treh različnih držav na območju Mont-Blanca (Italija, Francija in Švica). Espace Mont-Blanc velja za alpski laboratorij mednarodnega sodelovanja. <http://www.espace-Mont-blanc.com>
- **SCOT (Schéma de Cohérence Territoriale)** je aktualni strateški planski dokument francoske regije Grenoble. Vsi lokalni planski dokumenti in projekti morajo upoštevati cilje SCOT. Pravila lokalnega planiranja je na primer treba uporabiti za omejitev širjenja suburbanizacije ter tako prispevati k bolj uravnoteženemu prostorskemu razvoju. <http://www.region-grenoble.org/>

Negativni primeri:

- **Širjenje suburbanih območij in pozidava zemljišč** sta bila izpostavljena kot glavna problema, povezana s prostorskim razvojem na območju Alp, za katero je značilno pomanjkanje ugodnih zemljišč.
- **Pomanjkanje informacij** o najboljših praksah ali lokalnih pilotnih aktivnosti na državni ravni in vrzeli v znanju na lokalni ravni.
- **Neskladja, nedoslednosti in konflikti** med različnimi politikami in cilji na različnih ravneh upravljanja, npr. želja postati energetska avtonomna in hkrati vodilna na področju turizma.
- Državne meje so prepogosta ovira uspešnemu prostorskemu načrtovanju. Varovanje narave se na primer pogosto ustavi na državnih mejah.
- Udeleženci so glede na uradne dokumente na mednarodni ravni poudarili koristnost politik EU, kljub temu, da te niso vedno najbolj prilagojene izzivom, značilnim za gorska območja. Različne politike EU, ki se ukvarjajo z vprašanji razvoja gorskih območij namreč uporabljajo pristop središča in obrobja, gorska območja pa glede na mestna območja ležijo na obrobju.

2. Kakšno je zaznavanje meja na območju Alp?

Mnogi udeleženci z obeh delavnic menijo, da predstavljajo "notranje" upravne meje med posameznimi regijami in občinami znotraj iste države večji izziv kot meje med različnimi državami. Po njihovem naj bi bil to rezultat različnih konfliktov interesov, saj močna konkurenca na področjih turizma, gospodarskega in industrijskega razvoja lahko ovira sicer zgledno medsebojno sodelovanje.

Udeleženci obeh delavnic menijo, da je zaznavanje, povezano z meddržavnimi mejami in pripravljenost za sodelovanje, v veliki meri odvisno od posameznih obravnavanih področij. Področja, ki se ponavadi bolj ukvarjajo z naddržavno ravnanjem, so na primer ohranjanje narave, naravne nesreče, upravljanje s tveganji, promet ...

3. Kdo so ustrezni KLJUČNI IGRALCI v prostorskem razvoju na območju Alp?

- Ključni igralci v prostorskem razvoju in mednarodnih projektih:
 - Civilna družba: državljani, društva, kulturna društva, nevladne organizacije, kmetje.
 - Zasebni sektor: velika, mala in srednje velika podjetja, državna podjetja, poslovna združenja, forumi, javne servisne storitve.
 - Visokošolske ustanove: univerze, raziskovalni centri.
 - Institucionalni igralci: odločevalci politik, javna uprava in lokalne oblasti so najpomembnejši igralci na področju trajnostnega razvoja v Alpah, saj imajo moč, da delujejo samostojno, zaradi česar je pomembno, da imajo prave sposobnosti.
- Novi modeli upravljanja zahtevajo sodelovanje različnih zainteresiranih deležnikov na različnih ravneh. Tisti igralci, ki so neposredno povezani z območjem, bi morali biti neposredno vključeni, da bi obogatili razpravo in dodali različne poglede.
- Proces so navadno odvisni od razpoložljivosti zemljišč. Lastniki zemljišč, energetska podjetja, upravljavci žižnic, načrtovalci nepremičninskih projektov so ponavadi ključni igralci v alpskem prostoru.

4. MEDNARODNE POTREBE na področju prostorskega razvoja na območju Alp:

- Tesnejše čezmejno sodelovanje na področju turizma, ohranjanja narave, gospodarskih grozdov, razvoja mest in prometa ...
- Razširjanje informacij in ozaveščanje:
 - javnosti,
 - odločevalcev.
- Deljen in participativen pristop, začeni s čim bolj zgodnjo udeležbo dobro obveščenih državljanov. Partnerji »The Espace Mont-Blanc« poskušajo to udeležbo z novo strategijo prihodnosti.
- Sodelovanje zahteva čas, veliko prizadevanja in sodelovanja med različnimi ključnimi igralci, ki imajo različne poglede in pričakovanja.

5. WIKIALPS – Odzivi in prvi vtisi

Opomba partnerjev WIKIAlps: Če povzamemo, so bili prvi vtisi o novo predstavljeni spletni enciklopediji WIKIAlps zelo pozitivni. Razumljivo je, da nas čaka še veliko dela. Povratni odzivi udeležencev so bili zelo konstruktivni. Trenutno se ukvarjamo z izboljšanjem spletne enciklopedije WIKIAlps.

Povratni odzivi udeležencev:

- Spletna enciklopedija WIKIAlps že vsebuje veliko koristnih informacij o prostorsko razvojnih vprašanih na območju Alp in je enostavna za uporabo. Omogoča dragocen pregled projektov na območju Alp, njihovih rezultatov, literature in deležnikov. Zdi se, da je spletna enciklopedija WIKIAlps sposobna zadostiti povpraševanju zainteresiranih deležnikov, ki se ukvarjajo s podobnimi problemi in vprašanji v drugih državah.
- Udeleženci še zlasti cenijo možnost, da lahko na različne načine dostopajo do podatkov in vsebin na spletni enciklopediji WIKIAlps.
- Spletna enciklopedija WIKIAlps na podlagi enotne analize omogoča strukturiran in organiziran pregled nad rezultati projektov v programu območja Alp.
- Potencialno oviro za dostop do spletne enciklopedije WIKIAlps, še posebej lokalnim uporabnikom, bi lahko predstavljalo to, da je v angleščini.
- Ker imajo raziskovalci in praktiki različne pristope in govorijo "različne jezike", se zdi, da je jezik, ki se uporablja v spletni enciklopediji WIKIAlps, težko prilagoditi vsem ciljnim skupinam.
- Spletna enciklopedija WIKIAlps že zagotavlja dober pregled, še vedno pa obstajajo možnosti za mnoge izboljšave. Udeleženci so izrazili željo po več notranjih povezavah med članki in ključnimi besedami, več informacij o določenih področjih, kategorizacijo člankov pa bi lahko izboljšali z iskalno funkcijo.
- V prihodnje bi bila zaželena razširitev vsebine spletne enciklopedije WIKIAlps tudi na druge projekte iz programa območja Alp, ali celo za projekte iz drugih programov.

KAKO LAHKO PRISPEVAM K SPLETNI ENCIKLOPEDIJI WIKIALPS?

Postanite avtor spletne enciklopedije WIKIAlps – **registrirajte se na:** <http://www.wikialps.eu/>

Prijavite se na NOVIČNIK:

Kliknite na ikono "Newsletters" na spletni strani: www.wikialps-project.eu in izpolnite spletni obrazec.

KONTAKT VODILNEGA PARTNERJA

EURAC research, Viale Druso 1, I-39100 Bozen/Bolzano

Institute for Alpine Environment and Institute for Regional Development and Location Management

info@wikialps-project.eu

Tel. +39 0471 055 321

Caroline Pecher